მუშაკებისა ყველა ქვეყანის, შეერთდით!

კომუნისტური განათლება

15 ნოემბერი, 1937 წ. № 106 (406) | ფასი 10 კაპ.

სსსრ განათლების სახალხო კომისარიატის, თბილისის განათლების განყოფილების, დაწყებითი და საშუალო სკოლების მუშაკთა კავშირის ცენტრალური კომიტეტის და უმაღლესი სკოლებისა და სკოლამდელთა აღზრდის მუშაკთა კავშირების ცენტრალურ გამგეობათა ორგანო

... მაგრამ თუ მუშაობლობისანობა დაირღვევა, თუ ძალლი ჯაბეს აიწყვეტს და გვეძებენენ, ჩვენ, ჩვენს სახლს, რას ვიტყვით ჩვენ ამაზე? ჩვენ ვუპასუხებთ: დეე მტერმა გაბედოს და გამოსცადოს სოციალისტური საზოგადოების მორალური და პოლიტიკური ერთიანობა.

(მოლოტოვი)

ოქტომბრის რევოლუციის ოცი წლისთავისათვის

(ვ. მ. მოლოტოვის მოხსენება 1937 წლის 6 ნოემბერს დიდ თეატრში გამართულ საზეიმო სხდომაზე)

1. ჩვენი გამარჯვების მნიშვნელობა

ამხანაგებო!

დღეს საბჭოთა კავშირის მშრომელები უდიდეს სიამაყით შეეგებით დღესასწაულობენ ოქტომბრია რევოლუციის ოცი წლისთავს. **(მეუხარე ტაში).**

ჩვენში ყველა იმას, ვინც თავისი შეგნებული ცხოვრება 1917 წლამდე დაიწყო, წარმოდგენილი აქვს საკუთარი გამოცდილებით ოქტომბრია რევოლუციის მიერ ჩვენს ცხოვრებაში მიღებული რადიკალური ცვლილებანი. უკანასკნელი ოცი წლის მანძილზე აღზრდილი თაობა მოსწონლებისას ილებდა ძველი, ბურჟუაზიულ-მემამულეური რუსეთის საბოლოო განადგურებასა და ახალი, სოციალისტური წყობილების შექმნაში. ამ დღეებში ჩვენი ყველა ქალაქსა და სოფელში, ქვეყნის ყოველ კოუხალ კუთხეში, მშრომელთა ახრი მიბყრობილია სოციალისტური რევოლუციის, დიდი ოცი წლისთავის ამბებისაკენ, მისი სახელოვანი მონაპოვრებისაკენ და იმ ნათელი მომავლისაკენ, რომელიც ჩვენს წინაშე გადაიშალა.

არა მარტო საბჭოთა კავშირის მუშები და გლეხები, არამედ კაპიტალისტური ქვეყნებისა და კოლონიების მშრომელებიც განაგრძობენ ამ დღეებში სხარულის გრძნობას ოქტომბრის რევოლუციის გამარჯვების გამო. **(მეუხარე ტაში).**

საბჭოთა კავშირის ძალების განუხრელი ზრდაში, ამ ძალების გაფურჩქვნაში, რაც მათ თვალწინ ხდება, ისინი ხედავენ, თუ რისი მიღწევა შეეძლიათ მშრომელებს, როდესაც ისინი „ახალმწყობი ძალაუფლებას დაიპყრობენ. რაც უნდა ნაიდინონ ჩვენმა მტრებმა. ოქტომბრის რევოლუციის ჭეშტებმა, რაც უნდა მოჭრონ მათ მისი მნიშვნელობა დასამცირებლად, სამართალი ჩვენი რევოლუციის შესახებ, — ხალასი, შეფფერადებული სამართალი საბჭოთა კავშირის შესახებ, — გზას იკვლევს ყველგან, იჭრება შორ სსრ კავშირის საზღვრების გადაღმა და ფანტავს ინ ეზიდავს ყველა იმას, ვინც კი შეგნებულია, ყველა. იმას ეძიებ კაპიტალისტის წინააღმდეგ ბრძოლის ენარი შისწევა **(მეუხარე ტაში).**

ოქტომბრის რევოლუციის დიდი ძალა და საირთაშორისო მნიშვნელობა იმაში მდგომარეობს, რომ მან განაზორციელა მშრომელთა სანეიტრალი ოლნებრების იმპერიალისტურთა ოლლისაგან და კაპიტალისტებთან და მეშამეულებთან მონური შრომისაგან განთავისუფლებაზე. მან განაზორციელა ის, რაზეიდან ოლნებობდნენ კაცობრიობის საუკეთესო ადამიანები მრავალდასეულად საუკუნეთა მანძილზე.

განვლო ორმოცმა ათასმა წელმა ეგიპეტოწოდებული „ახალი ერამდე". განვლო „ახალი ერის" კიდევ 1900-ზე მეტმა წელმა, ნაოსანა, ბოლოს, აღმოჩნდა ძალა. აღმოჩნდა. ოქტომბერი ოლეგინრიზეა. ოლეგმელ წარყვნა მშრომელები საბრძოლოდ კაპიტალის წინააღმდეგ. ბურჟუაზიისა და მემამულეთა ხელისუფლების წინააღმდეგ. 1917 წელს მოშიმმა ლეგიზმთან ერთად ვანაგიგორის თვალი მზეგრილები. ხელში აიღის ძალაუფლება და დადაბერის პროლეტარიატის დიქტატურა ჩვენს ქვეყანაში.

სოციალისტური რევოლუციისა დაჩქარა პირველმა მსოფლიო იმპერიალიტაურმა ომმა. მან სასოფლო-ეკონომიებიდან მიიყვანა არა მარტო ბიოსოთის მოშიმი და ხალხის მასიანი, მეგრამ. მსოფლიო კაპიტალიზმის ყველაზე სუსტი ჩაფალი ძალი. თანიმეპყრობელი, ბურჟუაზიულ-მემამულეური რუსეთი. მეორე მხრით, მიიელ მსოფლიოში ყველაზე რევოლუციური კლასი აღმოჩნდა ჩვენი ქვეყნის მუშათა კლასი, რომელმაც შეაქნა ბოლშევიკური პარტია დიდი ლენინის ხელმძღვანელობით **(ტაში).**

გაეკისტორებულმა იმპერიალიტურმა ომმა თავდაპირველად გამოიწვია ეკონომიის დაეკოვება. მან იმდენად გამოფიტა რუსეთის ძალები, რომ საბელმეწიფოო ეკონომიკიდან სრული ეკონომიკა, ნგრევა. მთელი ხალხი მოითხოვდა ზავს, შიაკენებას. ხელისუფლების სათავეში მყოფი კადეტები, ესერები და მენშევიკები კი, რომელებსაც მხარს უჭერდნენ რუსეთის ბურჟუაზია და ინგლის-საფრანგეთის იმპერიალისტები, გაკვიოდნენ იმაზე, რომ გაგრძელთ ომი „ერთიანი ერთ-ერთ". ამ ხელისუფლებას ეზდოდა შეეენარჩუნებინა კაპიტალიზმი და ბურჟუაზიული კლასების გაბატონებული მდგომარეობა. ეგი ანგარიშს არ უწევდა ამ ომ. ... ეგლიხობის ძარცვალიკეზოვინი მასა (ლენინს) ითხოვეს ამ ხობდა, რათა უზრუნველყოფ მიმმოულეთა მიწეს ბის გადასვლა თავის ხელში. ეგლეხებისათვის მიწის გადაეცემის ნაცვლად, კადეტ-ესერ-მენშევიკთა ეკონომიკა ხელიდან ეგლეხებს ... ...

ამხანაგ ვ. მ. მოლოტოვის მოხსენება

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ბლოატატორული კლასების გამჯანსაღებელ მდგომარეობის. ბურჟუაზიულ ქვეყნებში დემოკრატიულ მდგომარეობის ბატონ-პატრონნი თავისი ინტერესებისათვის იყენებენ, სოლო მშრომელების პოლიტიკურ უფლებათა ყოველგვარი გაფართოვება მედგარ წინააღმდეგობას ხედავს.

ჩვენი წყობილება სხვა რამეს ეკრძალობა, ჩვენი წყობილება მით უფრო მტკიცე ხდება, რაც მშრომელნი უფრო აქტიურად და უფრო ყოველმხრივ ღებულობენ მონაწილეობას სახელმწიფო მართვაგამგეობაში.

სტალინურმა კონსტიტუციამ მსოფლიოს მისცა იმის ახალი დამამტკიცებელი საბუთი, რომ ჩვენ ვდგევართ მშრომელთა დემოკრატიზმის ყოველმხრივი განვითარების ნიადაგზე, რომ ჩვენ მივდევართ იმ გზით, რათა ყოველნაირად გაძლიერდეს მშრომელთა მონაწილეობა სახელმწიფო საქმეებში და მთელს ჩვენს საზოგადოებრივ ცხოვრებაში. ჩვენი წყობილების დემოკრატიზმი ნამდვილად არა მარტო იმით, რომ მოსპობილია ყოველგვარი შეზღუდვა საარჩევნო უფლებებში საბჭოთა კავშირის ყველა მოქალაქისათვის, არა მარტო იმით, რომ ქალი სავსებით თანასწორუფლებანია მამაკაცთან, არა მარტო იმით, რომ სსრ კავშირის ყველა ხალხი სავსებით თანასწორუფლებანია და რომ ჩაორჩენილ ეროვნებებს გაძლიერებული სახელმწიფო დაბმიუბა ეწყვათ. ჩვენი წყობილების დემოკრატიზმი ხასიათდება, გარდა ამისა, იმით, რომ ჩვენი კონსტიტუცია ლაპარაკობს მშრომელთა ისეთ უფლებებზე, როგორიცაა შრომის უფლება, დასვენების უფლება, უფლება უფასო განათლებისა თვით უმაღლეს განათლებამდე ყველა მშრომელისთვის. (ტაში). არაფერ ამის მსგავს არ იცნობენ ბურჟუაზიულ სახელმწიფოთა კონსტიტუციები, მათგან ყველაზე დემოკრატიულის ჩათვლითაც კი. მშრომელთა ასეთ უფლებებზე ლაპარაკობს მხოლოდ სტალინური კონსტიტუცია, გამარჯვებული სოციალიზმის კონსტიტუცია, სოციალისტური დემოკრატიზმის კონსტიტუცია. (ტაში).

შეხედეთ არა მარტო კონსტიტუციას. აიღეთ უბრალო ფაქტები. აიღეთ ისეთი ფაქტი, როგორიცაა საზოგადოებრივი დამოკიდებულება შრომის უბრალო ადამიანებსადმი, თუნდაც იმათთადმი, ვისაც ჩვენ ფაბრიკებს, ქარხნებს, კოლმეურნეობების სტახანოველებს ვეძახდით. ჩვენს ქვეყანაში უბრალო მუშები და მუშაკალები, უბრალო კოლმეურნეები და კოლმეურნეკალები, რომლებმაც მოგვცეს წარმოებაში მუშაობის ეარი ინმუშები, საყოველთაოდ ცნობილი და საპატიო ხდებიან. რომელ ქვეყანაშია შესაძლებელი, რომ მუშებიდან და გლეხებიდან გამოსული სტახანოველები, რომლებსაც ჯერ კიდევ გუშინ არავინ იცნობდა, უაღრესად ცნობილნი და ხალხის სიყვარული ადამიანები ხდებიან, მხოლოდ იმიტომ, რომ მათ მოგვცეს შრომის ეარი ინმუშები -ფაბრიკაში ან სხვა საზოგადოებრივ მეურნეობაში? (ტაში). განა რაიმე იმის მსგავსი შესაძლებელია ბურჟუაზიულ ქვეყნებში. სადაც მუშის თვით შრომა, კაცმა რომ სთქვას, არავის აინტერესებს, პატრონს კი, რომელისთვისაც მუშა მუშაობს, აინტერესებს მხოლოდ ერთი რამ — მოგება, რასაც ამ მუშაობისაგან იღებს.

არცერთ ბურჟუაზიულ ქვეყანაში არ არის შესაძლებელი წარმოვიდგინოთ ისეთი მდგომარეობა, რომ შრომის უბრალო ადამიანები, თავისი ეარგი მუშაობით, მთელი ხალხისათვის ცნობილი განდნენ. ჩვენში კი ჩვეულებრივ მოვლენად გახდა. ჩვენ ყველამ ვიცით, რომ ეს როდი ხდება შეტნერებისა და ხელოვნების ადამიანთა სახლიონდ, მეურნეობისა და კულტურის მშვენებლთა სახიანდან. ჩვენი მშრენებლობის ყველა დარგისა და შემოქმედებითი საქმიანობის ყველა სახის ვამაჩენილი წარმომადგენლები, მთელი ჩვენი შრომელი ინტელიგენციაც ყოველთვის ეარემოსილია საზოგადოების ყოველგვარი ინტერესებისადმი. ბურჟუაზიულ ქვეყნებში დემოკრატიულ ბატონ-პატრონნი თავისი ინტერესებისათვის იყენებენ, სოლო მშრომელების პოლიტიკურ უფლებათა ყოველგვარი გაფართოვება მედგარ წინააღმდეგობას ხედავს.

ჩვენი წყობილება სხვა რამეს ეკრძალობა, ჩვენი წყობილება მით უფრო მტკიცე ხდება, რაც მშრომელნი უფრო აქტიურად და უფრო ყოველმხრივ ღებულობენ მონაწილეობას სახელმწიფო მართვაგამგეობაში.

სტალინურმა კონსტიტუციამ მსოფლიოს მისცა იმის ახალი დამამტკიცებელი საბუთი, რომ ჩვენ ვდგევართ მშრომელთა დემოკრატიზმის ყოველმხრივი განვითარების ნიადაგზე, რომ ჩვენ მივდევართ იმ გზით, რათა ყოველნაირად გაძლიერდეს მშრომელთა მონაწილეობა სახელმწიფოთა საქმეებში. ჩვენ ეროვნებებს ეარგებიან ეროვნული ენა, ეროვნული ეროვნული ეროვნული

ამხანაგ ვ. მ. მოლოტოვის მოხსენება

გაგრძელება

მეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების მინდვრების მოსავლიანობა. წელს ჩვენ აღიღეთ 7 მილიარდამდე ფუთი მარცვალი (ტაში), რაც ჯერ ჩვენს ქვეყანას არასოდეს არ მოსწრებია. მნიშვნელოვნად გაიზარდა ბამბისა და ჭარხლის მოსავლიანობა. მთელს სასოფლო-სამეურნეო ფრონტზე სწარმოებს ბრძოლა მოსავლიანობის ასამაღლებლად, სასოფლო - სამეურნეო შრომის ნაყოფიერების გასაადიდებლად.

რევოლუციის წინადროსინდელ რუსეთში გლეხების უმეტესობა შესდგებოდა მშიერი ღარიბი გლეხობისაგან. ჯერ კიდევ 10 წლის წინათ ჩვენ ვანგარიშობდით, რომ სოფლის არა ნაკლებ ეფინი მესამედისა ღარიბი გლეხობისაგან შესდგებოდა. ახლა ჩვენში უკვე აღარა სოფლად ღარიბი გლეხობა. ღარიბი გლეხები მთელ მშრომელ სოფელთან ერთად კოლმეურნეობებში აშენებენ ახალ ნამდვილად შეძლებულ და ნამდვილად კულტურულ ცხოვრებას (ტაში).

საბჭოთა ხელისუფლების ზრუნვა კოლმეურნე გლეხობაზე წელს გამოიხატება მთელ რიგ ახალ სპეციალურ ღონისძიებებში, რომ აღარაფერი ვთქვათ კოლმეურნეთა ამსაწინაათ გამოქვეყნებულ შეღავათებზე სახელმწიფოსათვის ძრძოლის დარგში. წელს ძლიერ შემცირდა სახელმწიფოსთვის მარცვლეულის ჩაბარებისა და მტსების მუშაობის ნატურაანაზღაურების ნორმები. ნორმების ეს შემცირება შარშანდელთან შედარებით აღწევს 20 პროცენტზე მიტს. ჩამოწერილია აგრეთვე სახელმწიფოს მიერ კოლმეურნეობებისათვის წინა წლებში სესხად მიცემული პური. ყველა ეს შეღავათი მარცვლეულის დარგში მარტო წელს შეადგენს 600 მილიონამდე ფუთს, რომელიც ახლა ინარჩათ თვით კოლმეურნეობებსა და კოლმეურნეებს. რაღაც კი გაგვიგონია, რომ კაპიტალისტურ ქვეყნებში ასეთსავე მზრუნველობას იჩენდნენ გლეხობის კეთილდღეობისათვის.

დიე, გლეხებმა და მუშებმა შეადარონ, ვის მხარეზია სიმართლე იმ შეჯიბრებაში, რომელიც სოციალიზმსა და კაპიტალიზმს შორის სწარმოებს. დიე, მუშებმა და გლეხებმა გამოიყვანონ აქედან თავისი დასკვნები. ალბათ ეს დასკვნები იქნება არა კაპიტალიზმის სასარგებლოდ, არამედ ჩვენი წყობილების სასარგებლოდ. (ტაში).

საბჭოთა კავშირის სამეურნეო ზრდის საერთო გამოხატულებას ვხედავთ ჩვენი ქვეყნის სახალხო შემოსავლის ზრდაში. ცნობილია, რომ მეფის რუსეთში მოსახლეობას ცხრა მეათედი შესდგებოდა მცირემქონე და უქონელი მასისაგან, რომლის ხელშიც იყო სახალხო შემოსავლის დაახლოებით მეოთხედი. სხვანაირად რომ ვთქვათ, მოსახლეობის მეათედი ნაწილი, რომელიც მდიდრებისაგან შესდგებოდა, იჯიბავდა სახალხო შემოსავლის დანარჩენს სამ მეოთხედს. მას შემდეგ მდგომარეობა მკვეთრად შეიცვალა. ახლა მთელი სახალხო შემოსავალი შრომელებს ხელშია. ამასთან სახალხო შემოსავლის 99 პროცენტს ღებულობენ მუშები, მოსამსახურეები და გლეხები, რომლებიც სოციალისტურ მეურნეობაში შრომაზენ, და მხოლოდ შემოსავლის მესამედი მოდის მშრომელი ერთპიროვნული მეურნეობისა და არაკოოპერირებული შინამეურნეობების წილად. ოქტომბერის დროსთან შედარებით სახალხო შემოსავალი საერთოდ წელს ხუთჯერ გაიზარდა. ასეთია ფაქტები, რომლებიც უნდა ვიცოდეთ.

რამდენიმე სიტყვა ჩვენი ქვეყნის კულტურულ ზრდაზე.

ეს ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანი ციფრები. მოსწავლეთა საერთო რიცხვი ყველა სასწავლებლებში 8 მილიონიდან 1914 წელს გაიზარდა 38 მილიონამდე შარშან. ამაზე-რად, 4.7-ჯერ გაიზარდა. ისეთ რესპუბლიკებში, როგორიცაა უზბეკეთის, ტაჯიკეთის, თურქმენეთის, ყირგიზეთის, მოსწავლეთა რაოდენობა ათჯერ გაიზარდა. დაწყებითის სკოლაში ახლა ყველა ბავშვი სწავლობს. მოსწავლეთა რაოდენობა საშუალო სკოლებში გაიზარდა 18-ჯერ რევოლუციის წინადროსთან შედარებით. მოსწავლეთა რაოდენობა უმაღლეს სასწავლებლებში თითქმის ერთიანთუთად გაიზარდა. ახლა ჩვენს უმაღლეს სასწავლებლებში სწავლობს 540 ათასი სტუდენტი. ფართოდ გაიშალა მოზრდილთა საერთოსაკავშირო-სამეცნიერო სკოლები, სადაც სწავლობს 9 მილიონამდე კაცი. აღნიშნულ 38 მილიონს მოსწავლეს გარდა შუშთა და კოლმეურნეთა სხვადასხვა სპეციალურ კურსებზე სწავლობდა 6,3 მილიონი კაცი და სკოლამდელ დაწესებულებებში მოსამზადებელი სწავლა მიიღო 4.3 მილიონმა ბავშვმა.

გაზეთების რაოდენობა, წიგნების გამოცემა და მათი ტირაჟი ბეგრად გაიზარდა. განსაკუთრებით სწრაფად იზრდება გაზეთების ტირაჟი და წიგნების გამოცემა ნაციონალურ ენებზე. საბჭოთა ხელისუფლების დროს დაიწყო ნაციონალურ კულტურათა ნამდვილი აყვავება, რომლებიც წინათ მიტად დაბეჩავებულ მდგომარეობაში იყო. კულტურული მშენებლობის უდიდეს ამოცანას მოწმობს ჩვენი ხარჯების ზრდა განათლების დარგში. უკანასკნელი 10 წლის განმავლობაში ხარჯები განათლებისათვის, ერთად აღებული, გაიზარდა 33-ჯერ (ტაში). ეს ხარჯები მიმდინარე 1937 წელს აღწევს 18 მილიარდ მანეთზე მიტს.

აბა შეეჯიბრონ ამ ფაქტებს ბურჟუაზიული ქვეყნები (ტაში). არცერთ ამ ქვეყნებს არ შეუძლია დაუპირისპიროს ამ ციფრებს საქმის რამდენამდე მნიშვნელოვანი გაუმჯობესებება კულტურის დარგში, სამაგიეროდ მოინახება ბევრი ისეთი ქვეყანა, რომლებიც უკანასკნელი 10-20 წლის განმავლობაში წინ კი არ წაიდნენ, არამედ უკან თავის კულტურულ მშენებლობაში.

რაზეა დაფუძნებული საბჭოთა წყობილების ეს წარმატებანი?

იმაზეა, რაზედაც დაფუძნებული ოქტომბრის რევოლუციის ყველა სხვა წარმატება. ისინი დაფუძნებულია, უწინარეს ყოვლისა, ბოლშევიკების პარტიის სწორ პოლიტიკაზე (ტაში), პარტიის, რომელიც ხელმძღვანელობას უწევს მთელ სოციალისტურ მშენებლობას. სოციალიზმის ყველა წარმატებაში, ყველა ჩვენს გამარჯვებაში ვხედავთ ლენინიზმის ყოვლისმომძლე ძალას (ტაში). ჩვენ გავიმარჯვეთ ლენინიზმის ერთგულებით (ტაში). ამას ვგასწავლიდა და ვგასწავლის ამხანაგი სტალინი. (ქმუხარე, ხანგრძლივი ტაში).

ლენინ-სტალინის პარტიას მივყავდით ჩვენ გამარჯვებიდან გამარჯვებისაკენ: ოქტომბრის აჯანყების დღეებში; იმ პერიოდში, როდესაც საქრო იყო თავი დაგვეწყნა იმპერიალისტური ომის ცეცხლისათვის; სამოქალაქო ომის და ინტერვენციებისათვის შეიარაღებული წინააღმდეგობის გაწევის გმირულ წლებში; ახალ ეკონომიურ პოლიტიკაზე გადასვლის დროს, როდესაც ჩვენ გადადიოდნით ასე ეთქვათ, ახალ ოლსებზე; ქვეყნის სოციალისტური ინდუსტრიალიზაციის გაშლის დროს; გლეხობის გადასვლისას კოლექტივიზაციის გზაზე; ჩვენს ქვეყანაში სოციალიზმის საბოლოო გამარჯვების წლებში. ჩვენ გამოვიარეთ დიდი სიძნელეები და გადავიტანეთ ბევრი გაჭირვება. ჩვენ პოზიცია პოზიციაზე უნდა დაგვეპყრო და მხოლოდ საკუთარი ძალების იმედი უნდა გვქონოდა. გზის მანძილი ვარსაკვლავი მთელს ჩვენს პოლიტიკაში იყო გლეხობასთან კავშირის საფუძველზე პროლეტარიული დიქტატურის განმტკიცების ლენინური იდეა ჩვენ მუდამ გვასხოვდა ლენინის დიდი ანდერძი 1921 წელს:

„სწორი ურთიერთობა გლეხობასთან 10-20 წლის განმავლობაში და უზრუნველყოფილია გამარჯვება მსოფლიო მასშტაბით (პროლეტარიული რევოლუციების გაჭიანურების დროსაც კი, რომლებიც იზრდება), წინააღმდეგ შემთხვევაში თვითგადარღვეული ტერორით გამოწვეული ტანჯვა 20-40 წლის განმავლობაში“.

ჩვენ ამიტომ ვატარებდით ცხოვრებაში ასეთი წარმატებით ლენინის ამ ანდერძს, რომ მთელ ჩვენ საქმეს, **მთელ ჩვენ მუშაობას ხელმძღვანელობენ** ამ ანდერძს, ამას სრადან ჩვენი მტერნი ომპერიალიზმის ბანაკიდან. ამ შედარებიდან ჩვენ ვაკეთებთ ჩვენს პრაქტიკულ დასკვნებს, ისინი კი აკეთებენ სხვა საწინააღმდეგო დასკვნებს. ირთი რამ ცხადია, კაპიტალისტი თვითონ არ დაპყრის იარაღს სოციალიზმის წარმატებების წინაშე, რაც მიღწეულია ჩვენს ქვეყანაში, ეს წარმატებანი ბურჟუაზიის ბანაკში იწვევენ გაფთრებულ გაბორკილებას, რომელიც სასოწარკვეთილების გამბორკილებაში გადაიწოთა. ჩვენ ამას ანგარიში უნდა გაუწიოთ, როგორც ფაქტს.

ჭკარავენ რა სულ ახალ-ახალ პოზიციებს აშკარა, ასე ეთქვათ, მშვიდობიან მეტოქეობაში ძლეცა-ბილ სოციალიზმთან, ბურჟუაზია და, განსაკუთრებით, მისი ფაშისტი ავანაკები მიმართავენ ყველა და ყოველგვარ მოხანათობას, ყველა და ყოველგვარ ჭურჭიელ სისაძაგლეს. ეს თვალნათლივ სჩანს ტროცკიზმის მაგალითზე, რომელიც უკვე დიდი ხანია გადაიქცა ჯაშუშ-ტროცკისტამდე, ჯაშუშების, მავნებლების, პროვოკატორების და ტერორისტების ბრიგად- ამხანაგმა სტალინმა ბრწყინვალედ გადაგვიშალა ახლანდელი ტროცკიზმის დეგენარსი, ეს როგორი პოლიტიკური მიმდინარეობა, რომელსაც თავისი პროგრამა ეფინა ჭკონდეს და რომელიც ბასეის წინაშე თავის სახეს არ უნდა მალავდეს.

ჯაშუშ-ტროცკიზმი — ეს არის მზვერავების, მკვლელების და მავნებლების ბანდა, რომელსაც ისე უნდა მოვეკაკვანთ, როგორც ხალის უბოროტეს მტრებს ეპარობიან (ტაში). ეფინ ამ სისაძაგლეს, რამდენიც არ უნდა დაიქარაონ ისინი სამსახურში უცხოეთის დაზვერვებმა, ჩვენ, რა თქმა უნდა, კუდზე ფეხს დავაჭერთ...

ამაში ჩვენ იხიოთ ერთერთ იმ პირობას, რომლებზეც დამოკიდებულია ბოლშევიზმის ნაყოფიერება ბრძოლა ბოლშევიზმის ნაყოფიერებისათვის მრეწველობაში, ტრანსპორტზე და სოფლის მეურნეობაში — ასეთია გადამწყვეტი ამოცანა.

III. კერსპექტივების შესახებ

ოქტომბრის რევოლუციის დასაწყისიდანვე არა მარტო მტრები, არამედ მრავალრიცხოვანი ყალბი „მეგობრებიც“ მას უწინასწარმეტყველებდნენ მალე დაოროპვას. განსაკუთრებით ხშირად მიმართავდნენ ასეთ არგუმენტს: პროლეტარული რევოლუცია რუსეთში ნაადრეადა, სოციალიზმი ერთ ქვეყანაში ვერ გაიმარჯვებსო. ამ უბადრუკ ბურჟუაზიულ ტრუნდაპარა მეცნიერული, მარქსისტული, შეხედულება სოციალისტურ რევოლუციაზე, იმპერიალიზმის თავისებურებათა ბოლშევიზმენებით. ჯერ კიდევ 1916 წელს ლენინი, სტატიაში „პროლეტარული რევოლუციის სამხედრო პროგრამა“ წერდა:

„კაპიტალიზმის განვითარება უფრო ესად არათანაბრად ხდება სხვადასხვა ქვეყანაში. სხვანაირად არც შეიძლება იყოს სასაქონლო წარმოების დროს. აქედან გარდუვალი დასკვნა: სოციალიზმი ერთ გაიმარჯვების ერთსადაიმავე დროს ყველა ქვეყანაში. იგი გაიმარჯვებს თავდაპირველად ერთ ან რამდენიმე ქვეყანაში, დანარჩენები კი განსაზღვრული დროის განმავლობაში დარჩებიან ბურჟუაზიულ ან წინაბურჟუაზიულ ქვეყნებად“.

ლენინის ეს მეცნიერულად დამტკიცებული თეორიული დებულება მხილიანად დადასტურებულია ლონდონ ლენინის საქმის ღირსეულ განმგრძობი, რომელსაც ეკუთვნის სოციალისტური რევოლუციის შესახებ ლენინური იდეების განვითარების დამსახურება—ჩვენი სტალინი. (ქმუხარე ხანგრძლივი ტაში, **რომელმა ოვაციაში გადადის, ყველა ფეხზე დგება, შეძახილები: „გაუმარჯოს ამხანაგ სტალინს“ „ვაშა“).**

ჩვენი საქმის წარმატებანი ჩვენ მოეკოფეთ რევოლუციის მტრებთან, ლენინიზმის მტრებთან ბრძოლებში.

პარტიაში შემმცირალ უცხო ელემენტებსა და ყოველგვარ ბურჟუაზიულ გადაგვარებულებს, პროგოკატორებს და ჯაშუშებს, ტროცკისტებ ბუხარინს, რიკოვს მსგავსებს, გაფფთრებულია იერიშები მოაქანდათ იმისათვის, რათა ჩვენ სწორი გზიდან გადაგვეცდინეთ, რათა მიეყვანათ პარტია კაპიტულაციამდე პირველი პროლეტარული რევოლუციის სიმენელეთან ნინაშე. ასეთები იყვნენ არა მარტო ტროცკისტები, არამედ ყველა ეს მემარჯვენეები, ბემარტლები — ბა. ზინოვიეველები, ბუხარინელები და სხვა ანტილენინური პაწაწა ჯგუფებიც.

ვიდრე მათ ცოცხი გამოვხეებავდით ბოლშევიკური რიგებიდან, ჩვენ მოგვიხდა გვეწარმოებინა მთელი რიგი წლების განმავლობაში უდიდესი ახსნა-განმარტებითი მუშაობა პარტიაში და მუშათა კლასში, მიგვეყო არამცირე ზომები პარტიაში ერთიანობის დასაცავად და ჩვენი რიგებიც გასაწმენდად ბურჟუაზიის ყველა ამ აგენტისაგან. რევოლუციამ გვიჩვენა, რომ პარტიაში ცოტა რიდი იყო. შემომძერალი ასეთი უცხო ელემენტები, ხოლო ზოგიერთი მთავარნი პირდაპირ შემოგზავნილიც იყო ჩვენს ორგანიზაციებში ჯერ კიდევ მეფის ოხრაკის, აგიეთვე უცხოეთის დაზვერვათა მიერ.

ჩვენს წინაშე ასეთი მთავარი ამოცანა იდგა: შეგვეწარჩენინებინა მუშათა კლასის კავშირი ბლეხობასთან და უზრუნველგვეყო ამასთან მთელი სოციალისტური მშენებლობის წარმეფანი ძალის—სოციალისტური ინდუსტრიის აღმავლობის ისეთი ტემპებით, რომ უმოკლეს ვადაში გამოგვეყანა ჩვენი ქვეყანა დიდი ჩამორჩენილობიდან, ეკონომიური ჩამორჩენილობიდან, ტექნიკური ჩამორჩენილობიდან, კულტურული და საბჭოური ჩამორჩენილობიდან, ამას პირდაპირ გვიკარნახებდა საშინაო და განსაკუთრებით საერთაშორისო ვითარება. დღეს, ოქტომბრის რევოლუციის ოცი წლისთავზე, ჩვენ შეგვიძლია მტკიცედ, დაუტრაბახებლად, ვთქვათ: ძირითადათ ეს ამოცანა ჩვენ წარმატებით გადავეტრეთ (ტაში). წინაღმდეგ შემთხვევაში ჩვენ ალბ ალ-ა ვგვეჭიბოდა შესაძლებლობა, გვეთქვა რომ სახალხო მეურნეობის გადამწყვეტ დარგებში ჩვენ უკვე გავართვეთ თავი ტექნიკური რეკონსტრუქციის ის გეგმის, რომელიც თავის დროზე იქნა დაწერსებული. ჩვენ არ გვექნებოდა საკოლმეურნეო წყობილების გამარჯვებიც, რომელიც წარმოიფენს ჩვენი რევოლუციის მეორე ათეული წლის ყველაზე დიდ მონაპოვარს.

მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ კაპიტალიზმთან მეტოქეობის საკითხი ჩვენთვის უკვე გადაჭრილია. ეს საკითხი არათუ არ არის გადაჭრილი,—მისი მთლიანად გადაჭრა შეუძლებელია სოციალიზმის გაუმარჯვებელად სხვა ქვეყნებში.

მარქსიზმი ჩვენ გვასწავლის იმას, რომ ექსპლოატატორების დამხობის შემდეგ კლასობრივი ბრძოლა არათუ არ სუსტდება, არამედ, პირიქით, გაეცილებით უფრო მწვავე ფორმებს ღებულობს, ის მით უფრო ეხება პირველ სახელმწიფოს, რომელიც აშენებს სოციალიზმს მარტოდ კაპიტალისტურ გარემოკიცობში. მგონია, ძნელი არ არის იმის გაგება, რომ სოციალიზმის სამტრო ძალები ამ შემთხვევაში საზრდოობენ მთელი ამ საგარეო გარემოცვით და ცდილან თვითეული კაპიტალისტური ქვეყნიდან.

მარტო ჩვენ როდი ვადარებთ ერთმანეთს ჩვენს განვითარებას და მდგომარეობას კაპიტალისტურ ქვეყნებთან. ასეთ ადარებას ჩვენ ვაკეთებთ ჩვენს პრაქტიკულ დასკვნებს, ისინი კი აკეთებენ სხვა საწინააღმდეგო დასკვნებს. ირთი რამ ცხადია, კაპიტალისტი თვითონ არ დაპყრის იარაღს სოციალიზმის წარმატებების წინაშე, რაც მიღწეულია ჩვენს ქვეყანაში, ეს წარმატებანი ბურჟუაზიის ბანაკში იწვევენ გაფთრებულ გაბორკილებას, რომელიც სასოწარკვეთილების გამბორკილებაში გადაიწოთა. ჩვენ ამას ანგარიში უნდა გაუწიოთ, როგორც ფაქტს.

ჭკარავენ რა სულ ახალ-ახალ პოზიციებს აშკარა, ასე ეთქვათ, მშვიდობიან მეტოქეობაში ძლეცა-ბილ სოციალიზმთან, ბურჟუაზია და, განსაკუთრებით, მისი ფაშისტი ავანაკები მიმართავენ ყველა და ყოველგვარ მოხანათობას, ყველა და ყოველგვარ ჭურჭიელ სისაძაგლეს. ეს თვალნათლივ სჩანს ტროცკიზმის მაგალითზე, რომელიც უკვე დიდი ხანია გადაიქცა ჯაშუშ-ტროცკისტამდე, ჯაშუშების, მავნებლების, პროვოკატორების და ტერორისტების ბრიგად- ამხანაგმა სტალინმა ბრწყინვალედ გადაგვიშალა ახლანდელი ტროცკიზმის დეგენარსი, ეს როგორი პოლიტიკური მიმდინარეობა, რომელსაც თავისი პროგრამა ეფინა ჭკონდეს და რომელიც მუხანის წინაშე თავის სახეს არ უნდა მალავდეს.

ჯაშუშ-ტროცკიზმი — ეს არის მზვერავების, მკვლელების და მავნებლების ბანდა, რომელსაც ისე უნდა მოვეკაკვანთ, როგორც ხალის უბოროტეს მტრებს ეპარობიან (ტაში). ეფინ ამ სისაძაგლეს, რამდენიც არ უნდა დაიქარაონ ისინი სამსახურში უცხოეთის დაზვერვებმა, ჩვენ, რა თქმა უნდა, კუდზე ფეხს დავაჭერთ...

ამაში ჩვენ იხიოთ ერთერთ იმ პირობას, რომლებზეც დამოკიდებულია ბოლშევიზმის ნაყოფიერება ბრძოლა ბოლშევიზმის ნაყოფიერებისათვის მრეწველობაში, ტრანსპორტზე და სოფლის მეურნეობაში — ასეთია გადამწყვეტი ამოცანა.

III. კერსპექტივების შესახებ

ოქტომბრის რევოლუციის დასაწყისიდანვე არა მარტო მტრები, არამედ მრავალრიცხოვანი ყალბი „მეგობრებიც“ მას უწინასწარმეტყველებდნენ მალე დაოროპვას. განსაკუთრებით ხშირად მიმართავდნენ ასეთ არგუმენტს: პროლეტარული რევოლუცია რუსეთში ნაადრეადა, სოციალიზმი ერთ ქვეყანაში ვერ გაიმარჯვებსო. ამ უბადრუკ ბურჟუაზიულ ტრუნდაპარა მეცნიერული, მარქსისტული, შეხედულება სოციალისტურ რევოლუციაზე, იმპერიალიზმის თავისებურებათა ბოლშევიზმენებით. ჯერ კიდევ 1916 წელს ლენინი, სტატიაში „პროლეტარული რევოლუციის სამხედრო პროგრამა“ წერდა:

„კაპიტალიზმის განვითარება უფრო ესად არათანაბრად ხდება სხვადასხვა ქვეყანაში. სხვანაირად არც შეიძლება იყოს სასაქონლო წარმოების დროს. აქედან გარდუვალი დასკვნა: სოციალიზმი ერთ გაიმარჯვების ერთსადაიმავე დროს ყველა ქვეყანაში. იგი გაიმარჯვებს თავდაპირველად ერთ ან რამდენიმე ქვეყანაში, დანარჩენები კი განსაზღვრული დროის განმავლობაში დარჩებიან ბურჟუაზიულ ან წინაბურჟუაზიულ ქვეყნებად“.

ლენინის ეს მეცნიერულად დამტკიცებული თეორიული დებულება მხილიანად დადასტურებულია

(დასასრული იხ. №0-4 გვ.)

ამხანაგ ვ. მ. მოლოტოვის მოხსენება

ᲓᲐᲡᲐᲡᲠᲣᲚი

„ᲒᲐᲜᲐ ᲪᲮᲝᲜᲐ ᲐᲠ ᲐᲠᲘᲡ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲡᲐᲒᲐᲜ ᲡᲢᲐᲚᲘᲜᲘᲡᲢᲣᲠᲘ ᲓᲝᲜᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲠᲘᲗᲘ ᲡᲐᲮᲔᲚᲓᲐᲜᲐᲛᲔᲜᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲣᲚᲘᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲘᲛᲔᲠᲘᲗ.

ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲒᲘᲪᲮᲝᲠᲛᲝᲑᲗᲐ ᲙᲐᲞᲘᲢᲐᲚᲘᲖᲛᲘᲡ ᲡᲐᲠᲬᲛᲣᲜᲝᲑᲘᲡ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲔᲢᲐᲞᲘᲗ, ᲠᲝᲚᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲐᲠᲛᲓᲔᲒᲝᲑᲘᲗ ᲙᲐᲞᲘᲢᲐᲚᲘᲡᲢᲣᲠᲘ ᲒᲐᲜᲐᲐᲪᲘᲡ ᲣᲙᲕᲔ ᲛᲘᲐᲦᲬᲘᲚᲘ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲘᲛᲬᲕᲐᲠᲔᲑᲘᲡ. ᲐᲛ ᲬᲘᲜᲐᲐᲠᲛᲓᲔᲒᲝᲑᲘᲗ ᲒᲐᲛᲬᲕᲐᲒᲔᲑᲐᲛᲓ ᲒᲐᲛᲝᲜᲘᲣᲚᲘᲐ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ ᲙᲘᲗᲮᲕᲘᲡ, ᲠᲝᲛ ᲘᲒᲘ ᲨᲔᲘᲫᲚᲔᲑᲐ ᲛᲘᲛᲝᲬᲛᲓᲔᲡ ᲨᲔᲘᲫᲚᲔᲑᲐ ᲛᲘᲛᲝᲬᲛᲓᲔᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲙᲚᲐᲡᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲦᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲒᲖᲐᲗᲐ. ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲪ ᲨᲔᲘᲫᲚᲔᲑᲐ ᲐᲦᲬᲘᲚᲔᲑᲘᲚᲘᲧᲝ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲘᲛᲔᲠᲘᲗ ᲨᲔᲛᲬᲛᲝᲠᲗᲐ ᲓᲐᲛᲝᲙᲘᲓᲔᲑᲣᲚᲘᲐ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲒᲖᲐ. ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲗᲐᲒᲐᲜ ᲨᲔᲘᲫᲚᲔᲑᲐ ᲛᲘᲛᲝᲬᲛᲓᲔᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲘᲧᲝᲡ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲜᲐᲧᲝᲤᲘᲠᲘᲗᲘᲡ ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲝᲗᲐ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲕᲘᲗ ᲓᲐᲛᲝᲙᲘᲓᲔᲑᲣᲚᲘᲐ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲒᲖᲐ. ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲗᲐᲒᲐᲜ ᲐᲘᲪᲚᲘᲔᲑᲘᲚᲘᲐ ᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲘᲖᲛᲘᲡᲐᲒᲜ ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲖᲛᲘᲡᲙᲔᲜ ᲓᲐᲡᲐᲛᲝᲒᲠᲔᲑᲚᲐᲓ. ᲔᲠᲗ ᲓᲐᲑᲐᲢᲝᲜᲔᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲣᲪᲮᲘᲠᲘᲡᲞᲘᲠᲗᲐ ᲓᲐᲛᲝᲙᲘᲓᲔᲑᲘᲗ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲘᲡ ᲞᲘᲠᲝᲑᲐᲨᲘ ᲨᲔᲣᲫᲚᲘᲐ ᲛᲘᲛᲝᲬᲛᲓᲔᲡ ᲨᲔᲣᲫᲚᲘᲐ ᲛᲘᲛᲝᲬᲛᲓᲔᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲙᲚᲐᲡᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲦᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲒᲖᲐᲗᲐ ᲓᲐ ᲛᲘᲜᲘᲭᲝᲠ ᲨᲠᲝᲛᲐᲡ ᲓᲐ ᲛᲘᲜᲘᲭᲝᲠ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲓᲐᲛᲞᲐᲠᲘᲡᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲛᲝᲣᲬᲘᲚᲔᲑᲚᲘᲗ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲕᲘᲗ ᲓᲐᲛᲞᲐᲠᲘᲡᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲒᲖᲘᲗ.“—ᲘᲡ ᲫᲘᲠᲗᲐᲓᲘ ᲐᲛᲝᲪᲬᲝᲕᲐᲐ. ᲠᲝᲛᲚᲘᲡ ᲒᲐᲓᲐᲬᲧᲕᲔᲢᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲛᲘᲛᲘᲜᲓᲣᲚᲘᲐ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲛᲝᲛᲐᲕᲐᲚᲘ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲓᲐᲛᲣᲨᲐᲕᲔᲑᲣᲚᲘ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲬᲐᲛᲝᲠᲬᲧᲓᲐ.

ᲙᲝᲜᲤᲚᲘᲥᲢᲘᲡ ᲓᲠᲝᲡ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲪᲮᲝᲠᲒᲠᲔᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲣᲙᲕᲔ ᲨᲔᲣᲠᲩᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲮᲔᲚᲘᲡᲣᲤᲚᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲛᲝᲙᲘᲓᲔᲑᲘᲡ ᲓᲠᲝᲛᲝᲕᲔᲓ. ᲓᲐᲒᲔᲑᲣᲚᲘ ᲮᲐᲠ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒᲘ ᲒᲐᲜᲔᲚᲘ ᲩᲕᲔᲜᲘᲡ ᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲘᲖᲛᲘᲡ ᲓᲐᲛᲪᲕᲔᲚᲘ ᲙᲚᲐᲡᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲦᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲐᲜᲐᲛᲓᲔ ᲐᲛᲘᲠᲩᲔᲣᲚᲘᲐ „ᲞᲠᲝᲚᲔᲢᲐᲠᲣᲚᲘ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲛᲝᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ“ ᲐᲛᲘᲠᲩᲔᲣᲚᲘᲐ, ᲨᲔᲛᲬᲛᲝᲠᲗᲐ ᲛᲘᲛᲔᲠᲘᲗ ᲛᲘᲡᲘ ᲙᲘᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲐᲜᲐᲛᲓᲔ ᲐᲛᲘᲠᲩᲔᲣᲚᲘᲐ ᲡᲐᲮᲚᲘᲡᲬᲘᲜᲐ ᲞᲠᲝᲚᲔᲢᲐᲠᲘᲐᲢᲘᲡ ᲓᲘᲥᲢᲐᲢᲣᲠᲘᲡ ᲓᲐᲛᲞᲐᲠᲘᲡᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲒᲖᲘᲗ.—ᲘᲡ ᲫᲘᲠᲗᲐᲓᲘ ᲐᲛᲝᲪᲬᲝᲕᲐᲐ. ᲠᲝᲛᲚᲘᲡ ᲒᲐᲓᲐᲬᲧᲕᲔᲢᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲛᲘᲛᲘᲜᲓᲣᲚᲘᲐ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲗᲐᲜᲐᲛᲔᲑᲠᲝᲒᲚᲔᲑᲘ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲘᲛᲔᲠᲘᲗ ᲨᲔᲛᲬᲛᲝᲠᲗᲐ ᲓᲐᲛᲞᲐᲠᲘᲡᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲒᲖᲘᲗ.

ᲙᲝᲛᲘᲜᲢᲔᲠᲜᲘᲡ ᲪᲮᲝᲠᲒᲠᲔᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲣᲙᲕᲔ ᲨᲔᲣᲠᲩᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲮᲔᲚᲘᲡᲣᲤᲚᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲛᲝᲙᲘᲓᲔᲑᲘᲡ ᲓᲠᲝᲛᲝᲕᲔᲓ. ᲓᲐᲒᲔᲑᲣᲚᲘ ᲮᲐᲠ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒᲘ ᲒᲐᲜᲔᲚᲘ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲘᲖᲛᲘᲡᲐᲒᲜ ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲖᲛᲘᲡᲙᲔᲜ ᲓᲐᲡᲐᲛᲝᲒᲠᲔᲑᲚᲐᲓ ᲐᲛᲘᲠᲩᲔᲣᲚᲘᲐ „ᲞᲠᲝᲚᲔᲢᲐᲠᲣᲚᲘ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲛᲝᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ“ ᲐᲛᲘᲠᲩᲔᲣᲚᲘᲐ, ᲨᲔᲛᲬᲛᲝᲠᲗᲐ ᲛᲘᲛᲔᲠᲘᲗ ᲛᲘᲡᲘ ᲙᲚᲐᲡᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲦᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲐᲜᲐᲛᲓᲔ ᲐᲛᲘᲠᲩᲔᲣᲚᲘᲐ ᲡᲐᲮᲚᲘᲡᲬᲘᲜᲐ ᲞᲠᲝᲚᲔᲢᲐᲠᲘᲐᲢᲘᲡ ᲓᲘᲥᲢᲐᲢᲣᲠᲘᲡ ᲓᲐᲛᲞᲐᲠᲘᲡᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲒᲖᲘᲗ.

ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲮᲐᲚᲮᲘᲡ ᲐᲮᲚᲝᲑᲘᲗᲐᲜᲐ ᲪᲮᲝᲒᲠᲔᲑᲘᲡ ᲠᲝᲛᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲨᲔᲥᲛᲜᲘᲚᲘ ᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲘᲖᲛᲘᲡ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲔᲢᲐᲞᲘ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲥᲕᲔᲧᲜᲔᲑᲘᲡ ᲨᲠᲝᲛᲐ ᲓᲐᲛᲞᲐᲠᲘᲡᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲒᲖᲘᲗ ᲓᲐᲛᲞᲐᲠᲘᲡᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲒᲖᲘᲗ ᲐᲛᲘᲠᲩᲔᲣᲚᲘᲐ ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲝᲗᲐ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲕᲘᲗ ᲓᲐᲛᲞᲐᲠᲘᲡᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲒᲖᲘᲗ.—ᲘᲡ ᲫᲘᲠᲗᲐᲓᲘ ᲐᲛᲝᲪᲬᲝᲕᲐᲐ. ᲠᲝᲛᲚᲘᲡ ᲒᲐᲓᲐᲬᲧᲕᲔᲢᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲛᲘᲛᲘᲜᲓᲣᲚᲘᲐ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲛᲝᲛᲐᲕᲐᲚᲘ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲬᲐᲛᲝᲠᲬᲧᲓᲐ ᲠᲝᲛᲚᲘᲡ ᲒᲐᲓᲐᲬᲧᲕᲔᲢᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲛᲘᲛᲘᲜᲓᲣᲚᲘᲐ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲗᲐᲜᲐᲛᲔᲑᲠᲝᲒᲚᲔᲑᲘ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲘᲛᲔᲠᲘᲗ ᲨᲔᲛᲬᲛᲝᲠᲗᲐ ᲓᲐᲛᲞᲐᲠᲘᲡᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲒᲖᲘᲗ.

ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲮᲐᲚᲮᲘᲡ ᲐᲮᲚᲝᲑᲘᲗᲐᲜᲐ ᲪᲮᲝᲒᲠᲔᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲨᲔᲥᲛᲜᲘᲚᲘ ᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲘᲖᲛᲘᲡ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲔᲢᲐᲞᲘ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲥᲕᲔᲧᲜᲔᲑᲘᲡ ᲨᲠᲝᲛᲐ ᲓᲐᲛᲞᲐᲠᲘᲡᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲒᲖᲘᲗ ᲓᲐᲛᲞᲐᲠᲘᲡᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲒᲖᲘᲗ ᲐᲛᲘᲠᲩᲔᲣᲚᲘᲐ ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲝᲗᲐ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲕᲘᲗ ᲓᲐᲛᲞᲐᲠᲘᲡᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲒᲖᲘᲗ.—ᲘᲡ ᲫᲘᲠᲗᲐᲓᲘ ᲐᲛᲝᲪᲬᲝᲕᲐᲐ. ᲠᲝᲛᲚᲘᲡ ᲒᲐᲓᲐᲬᲧᲕᲔᲢᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲛᲘᲛᲘᲜᲓᲣᲚᲘᲐ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲛᲝᲛᲐᲕᲐᲚᲘ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲬᲐᲛᲝᲠᲬᲧᲓᲐ ᲠᲝᲛᲚᲘᲡ ᲒᲐᲓᲐᲬᲧᲕᲔᲢᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲛᲘᲛᲘᲜᲓᲣᲚᲘᲐ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲗᲐᲜᲐᲛᲔᲑᲠᲝᲒᲚᲔᲑᲘ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲘᲛᲔᲠᲘᲗ ᲨᲔᲛᲬᲛᲝᲠᲗᲐ ᲓᲐᲛᲞᲐᲠᲘᲡᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲒᲖᲘᲗ.

ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲮᲐᲚᲮᲘᲡ ᲐᲮᲚᲝᲑᲘᲗᲐᲜᲐ ᲪᲮᲝᲒᲠᲔᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲠᲝᲛᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲨᲔᲥᲛᲜᲘᲚᲘ ᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲘᲖᲛᲘᲡ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲔᲢᲐᲞᲘ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲥᲕᲔᲧᲜᲔᲑᲘᲡ ᲨᲠᲝᲛᲐ ᲓᲐᲛᲞᲐᲠᲘᲡᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲒᲖᲘᲗ ᲓᲐᲛᲞᲐᲠᲘᲡᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲒᲖᲘᲗ ᲐᲛᲘᲠᲩᲔᲣᲚᲘᲐ ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲝᲗᲐ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲕᲘᲗ ᲓᲐᲛᲞᲐᲠᲘᲡᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲒᲖᲘᲗ.—ᲘᲡ ᲫᲘᲠᲗᲐᲓᲘ ᲐᲛᲝᲪᲬᲝᲕᲐᲐ. ᲠᲝᲛᲚᲘᲡ ᲒᲐᲓᲐᲬᲧᲕᲔᲢᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲛᲘᲛᲘᲜᲓᲣᲚᲘᲐ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲛᲝᲛᲐᲕᲐᲚᲘ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲬᲐᲛᲝᲠᲬᲧᲓᲐ ᲠᲝᲛᲚᲘᲡ ᲒᲐᲓᲐᲬᲧᲕᲔᲢᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲛᲘᲛᲘᲜᲓᲣᲚᲘᲐ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲗᲐᲜᲐᲛᲔᲑᲠᲝᲒᲚᲔᲑᲘ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲘᲛᲔᲠᲘᲗ ᲨᲔᲛᲬᲛᲝᲠᲗᲐ ᲓᲐᲛᲞᲐᲠᲘᲡᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲒᲖᲘᲗ.

ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲮᲐᲚᲮᲘᲡ ᲐᲮᲚᲝᲑᲘᲗᲐᲜᲐ ᲪᲮᲝᲒᲠᲔᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲨᲔᲥᲛᲜᲘᲚᲘ ᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲘᲖᲛᲘᲡ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲔᲢᲐᲞᲘ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲥᲕᲔᲧᲜᲔᲑᲘᲡ ᲨᲠᲝᲛᲐ ᲓᲐᲛᲞᲐᲠᲘᲡᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲒᲖᲘᲗ ᲓᲐᲛᲞᲐᲠᲘᲡᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲒᲖᲘᲗ ᲐᲛᲘᲠᲩᲔᲣᲚᲘᲐ ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲝᲗᲐ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲕᲘᲗ ᲓᲐᲛᲞᲐᲠᲘᲡᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲒᲖᲘᲗ.—ᲘᲡ ᲫᲘᲠᲗᲐᲓᲘ ᲐᲛᲝᲪᲬᲝᲕᲐᲐ. ᲠᲝᲛᲚᲘᲡ ᲒᲐᲓᲐᲬᲧᲕᲔᲢᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲛᲘᲛᲘᲜᲓᲣᲚᲘᲐ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲛᲝᲛᲐᲕᲐᲚᲘ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲬᲐᲛᲝᲠᲬᲧᲓᲐ ᲠᲝᲛᲚᲘᲡ ᲒᲐᲓᲐᲬᲧᲕᲔᲢᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲛᲘᲛᲘᲜᲓᲣᲚᲘᲐ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲗᲐᲜᲐᲛᲔᲑᲠᲝᲒᲚᲔᲑᲘ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲘᲛᲔᲠᲘᲗ ᲨᲔᲛᲬᲛᲝᲠᲗᲐ ᲓᲐᲛᲞᲐᲠᲘᲡᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲒᲖᲘᲗ.

ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲮᲐᲚᲮᲘᲡ ᲐᲮᲚᲝᲑᲘᲗᲐᲜᲐ ᲪᲮᲝᲒᲠᲔᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲠᲝᲛᲚ